

2. DÍL

KOMPAS – ZŠŠ

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Č.j.0534/2018/ZSHKH

Školská rada schválila 29.8.2019

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

OFICIÁLNÍ NÁZEV: KOMPAS - S - ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
ZPRACOVANÝ PODLE RVP ZŠS
S PLATNOSTÍ OD 1. ZÁŘÍ 2019

DATUM PLATNOSTI: OD 1. 9. 2019

PŘEDKLADATEL: ZÁKLADNÍ ŠKOLA ČÁSLAV, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE
HUSOVA 526, 286 01 ČÁSLAV
ŘEDITELKA ŠKOLY: Mgr. Bc. MARIKA JELÍNKOVÁ
E-mail: Marika.Jelinkova@zscaslav-husova.cz
Telefon: 327 312 833, FAX: 327 312 833

RED IZO: 600021769
IČO: 70836205
KOORDINÁTOR ŠVP: Mgr. JANA ČAPKOVÁ
KRAJSKÝ ÚŘAD STŘEDOČESKÉHO KRAJE
ZBOROVSKÁ 11, 150 21 PRAHA 5 - SMÍCHOV

ZŘIZOVATEL:

Razítko školy:

Podpis ředitelky školy:

Kompas je zařízení , které pomáhá dojít k vytyčenému cíli.

S - senzomotorické činnosti

(výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná výchova a pracovní činnosti)

SZ - společné zájmy

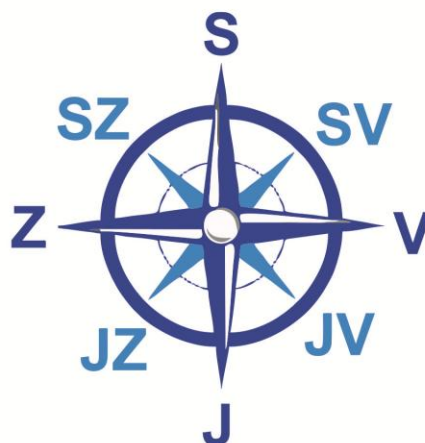
(multikulturní výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech)

Z - Země

(prvouka, přírodověda, přírodopis, zeměpis, dějepis, vlastivěda, občanská výchova, chemie, fyzika)

JZ - já a Země

(environmentální výchova)

J - jazyk

(český jazyk a literatura , anglický jazyk, německý jazyk)

SV - sociální výchova

(osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana)

V - výpočty, vztahy

(matematika – aritmetika, geometrie, rýsování)

JV - já a veřejnost

(mediální výchova)

1.1 OBSAH

1	Identifikační údaje	2
1.1	Obsah.....	4
2	Pojetí vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami v základní škole speciální	7
3	Cíle vzdělávání.....	10
4	Hodnocení vzdělávání	11
5	Klíčové kompetence	11
6	Učební plán	13
7	Vzdělávací oblasti	14
8	Učební osnovy.....	15
8.1	Rozumová výchova	15
8.1.1	Charakteristika vzdělávacího oboru	15
8.1.2	Cílové zaměření oblasti	16
8.1.3	Výchovné a vzdělávací strategie.....	16
8.1.4	Učební osnovy rozumová výchova 1. - 10. ročník.....	17
8.2	Řečová výchova	25
8.2.1	Charakteristika vzdělávacího oboru	25
8.2.2	Cílové zaměření řečové výchovy	26
8.2.3	Výchovné a vzdělávací strategie.....	26
8.2.4	Učební osnovy Řečová výchova 1. - 10. ročník	28

8.3	Smyslová výchova.....	31
8.3.1	Charakteristika vzdělávacího oboru	31
8.3.2	Cílové zaměření smyslové výchovy	32
8.3.3	Výchovné a vzdělávací strategie.....	32
8.3.4	učební osnovy Smyslová výchova 1. - 10. ročník	34
8.4	Hudební výchova.....	45
8.4.1	Charakteristika vzdělávacího oboru Hudební výchova	45
8.4.2	Cílové zaměření oblasti	46
8.4.3	Výchovné a vzdělávací strategie.....	46
8.4.4	Učební osnovy Hudební výchova 1. - 10. ročník.....	47
8.5	Výtvarná výchova	51
8.5.1	Charakteristika vzdělávacího oboru	51
8.5.2	Cílové zaměření oblasti	52
8.5.3	Výchovné a vzdělávací strategie.....	52
8.5.4	Učební osnovy Výtvarná výchova 1. - 10. ročník	54
8.6	Pohybová výchova, Zdravotní tělesná výchova.....	58
8.6.1	Charakteristika vzdělávacího oboru	58
8.6.2	Cílové zaměření oblasti	59
8.6.3	Výchovné a vzdělávací strategie.....	59
8.6.4	Učební osnovy pohybová tělesná výchova 1. - 10. ročník	61
8.7	Pracovní výchova	67
8.7.1	Charakteristika vzdělávacího oboru.....	67

8.7.2	Cílové zaměření vzdělávací oblasti.....	68
8.7.3	Výchovné a vzdělávací strategie.....	69
8.7.4	Učební osnovy Pracovní výchova 1. – 10. ročník	70

2 POJETÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM A SOUBĚŽNÝM POSTIŽENÍM VÍCE VADAMI V ZÁKLADNÍ ŠKOLE SPECIÁLNÍ

Právo na vzdělání mají i žáci s těžkým mentálním a souběžným postižením více vadami. Za těžké postižení se považuje zvláště těžká forma nějakého postižení. Těžké postižení je **komplex omezení** člověka jako celku **ve všech** jeho **prožitkových sférách a výrazových možnostech**. Podstatně omezeny a změněny jsou schopnosti emocionální, kognitivní a tělesné, ale také sociální a komunikační.

U jedince s těžkým postižením se jedná o **postižení celistvosti člověka** v jeho životních výkonech. Na jedné straně postižení umocňuje stav potřeb, na druhé straně často zabraňuje jejich přiměřenému uspokojení. Všichni žáci s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami, mají specifické potřeby pro vlastní vývoj a interakci s jinými lidmi:

potřebují tělesnou blízkost, aby mohli získat přímou zkušenost

potřebují pedagoga (terapeuta), který jim přiblíží jejich prostředí co nejjednodušším způsobem

potřebují pedagoga (terapeuta), který jim umožní pohyb a změnu polohy, pokud je to třeba

potřebují každého, který jim rozumí i bez řeči a spolehlivě se o ně stará a pečuje o ně.

Těžce postižení jedinci by měli mít zajištěn nárok na **celistvost** v podpoře vývoje, která je potřebná pro veškerý **režim dne**.

Koncept bazální stimulace

Bazální stimulace je psychologickou aktivitou, kdy se snažíme nabídnout jedincům s mentálním postižením a s více vadami možnosti pro vývoj jejich osobnosti. Pojem bazální znamená **elementární základní nabídku**, která se nabízí v nejjednodušší podobě. Pojem stimulace se rozumí nabídka podnětů všude tam, kde těžce postižený žák není schopen vzhledem ke svému postižení se sám postarat o dostatečný přísun přiměřených podnětů potřebných pro svůj rozvoj. Za základní princip se považuje, že pomocí těla můžeme jedince uvést do reality.

Vzdělávání má nejen jiný obsah a odlišné metody práce, ale vyžaduje i speciálně upravené podmínky, které odpovídají potřebám žáků a závažnosti jejich postižení. K těžkému mentálnímu postižení se pojí často závažné poruchy motoriky, komunikačních schopností a další zdravotní omezení, kvůli kterému je nutné, aby měli speciálně upravený vzdělávací program.

Vlastní obsah vzdělávání žáků s nejtěžšími formami zdravotního postižení je **sebeobsluha, hygiena a stravování**. Snahou je **osvojit si elementární vědomosti, dovednosti a návyky**, které jim umožní získat určitou míru soběstačnosti, samozřejmě v závislosti na jejich postižení.

Požadavky na uspořádání vyučování:

realizace vyučování, ve kterém je středem pozornosti žák
jednání vztažené k činnosti, která směřuje k individuálním výukovým cílům
uspořádání vyučování jako otevřený proces
zajištění atmosféry jistoty a bezpečí jako základ pro vytváření vztahů
zajištění zážitkové sféry

Použití přiměřených forem výuky:

vyučování obsahuje všechny pedagogické situace, mimo jiné speciálně pedagogická individuální podpůrná opatření
vyučování se nerealizuje jenom ve třídě, ale jeho součástí je také učení v blízkém a vzdálenějším okolí
vyučování probíhá zpravidla ve skupině, a to v situacích jako je pozdrav, rozloučení nebo při hře, volné či záměrně řízené
vyučování může probíhat také jako individuální výuka
při individuální práci se žák (žákyně) učí věnovat se plnění nějakého úkolu nebo příkazu
denní fázová cvičení, která se zachovávají po delší dobu stejná, ať co do obsahu či formy, přispívají k podpoře žáka (nacvičují se reakce a dovednosti nebo se odstraňují nefunkční vzory chování)

Zásady plánování vyučování:

pro plánování vyučování se musí zjistit situace žáka doma i ve škole

je třeba zjistit výchozí stav žáka (pozoruje se a analyzuje se způsob chování, chorosti učení a jednání v různých situacích)

výchozí stav učení se musí brát jako měnitelný (flexibilní)

krátkodobé plánování vyžaduje členění cílů do malých dílčích kroků

chování – pokroky ve výuce, zvraty, nevyzpytatelnost slouží jako základ pro další plánování

Poskytnutí adekvátních organizačních podmínek:

těžce postižení žáci jsou přijímáni příslušnou speciální školou

pro žáky, kteří nejsou schopni navštěvovat školu, je třeba zajistit podporu jinak (např. doma)

režim dne musí vykazovat pravidelné střídání výuky a odpočinku, hry a rekreace, které odpovídá možnostem zátěže žáka

odpovídající personální obsazení, přiměřené vybavení jsou nutné

při přijetí těžce postiženého žáka do již existující skupiny je třeba zohlednit: pedagogickou situaci ve škole, nároky dané věkem,

individuální způsob učení, tělesný vývoj a sociální chování

3 CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

Výukové a výchovné cíle:

U žáků s těžkým mentálním postižením, souběžným postižením více vadami a autismem usilujeme o naplnění těchto cílů:

- vést žáky k osvojení si základních hygienických návyků a činností týkajících se sebeobsluhy (podle možností)
- schopnost poznat svoji osobu prostřednictvím svého těla
- rozvíjet pohyblivost žáků a snažit se o dosažení co nejvyšší míry samostatnosti
- schopnost nechat se zaopatřit a přispět k zajištění existenčních potřeb
- vést žáky k rozvíjení komunikačních schopností využíváním systémů alternativní a augmentativní komunikace
- schopnost přijímat vztahy v okolí a orientovat se v nich
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat s blízkými osobami a vykonávat jednoduché úkony
- vést žáky k vytváření pozitivních vztahů ke spolužákům a k začlenění do kolektivu
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city
- rozvíjet žákovu pozornost, vnímavost a poznání

4 HODNOCENÍ VZDĚLÁVÁNÍ

U žáků s těžkým mentálním postižením, souběžným postižením více vadami a autismem hodnotíme na vysvědčení širším slovním hodnocením podle toho, jak se daří plnit dílčí úseky individuálního vzdělávacího plánu, který má každý žák vypracován pro sebe.

Naší snahou je motivační každodenní hodnocení. Výhodou je, pokud rodiče pokračují v pevném režimu i doma.

5 KLÍČOVÉ KOMPETENCE

K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí musí u žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami směřovat veškerý vzdělávací obsah, metody a formy práce, stejně jako všechny aktivity učitelů, asistentů, žáků ve škole i všech zaměstnanců školy.

Elementárních klíčových kompetencí mohou žáci dosahovat podle svých množností pouze za pomoci druhé osoby. Důraz je kladen na kompetence komunikativní, pracovní, sociální a personální.

Na konci základního vzdělávání by žák měl:

Kompetence komunikativní	Kompetence sociální a personální	Kompetence pracovní	Kompetence k učení	Kompetence k řešení problémů
Reagovat na své jméno	Navazovat kontakt a adekvátně se dorozumívat s okolím	Zvládnout nejjednodušší úkony sebeobsluhy a základy hygieny	Rozlišovat základní piktogramy	Orientovat v daném prostředí (s pomocí druhé osoby)
Reagovat na jednoduché pokyny	Spolupracovat se svými učiteli a spolužáky	Používat	Napodobovat předvedené činnosti (pohyby)	Orientovat se v režimu dne (ráno, poledne, večer)
Vyjadřovat souhlas či nesouhlas	Poznat členy své rodiny a osoby ze svého nejbližšího okolí	Podílet na jednoduchých praktických činnostech (podle svých možností)	Používat (s dopomocí) některé učební pomůcky	Překonávat pocity strachu
Vyjadřovat potřeby, pocity, nálady různým způsobem (verbálním nebo nonverbálním)				
Reagovat na pozdrav, pozdravit adekvátně svému postižení				

6 UČEBNÍ PLÁN

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Vyučovací předmět	Ročník										Celkem předměty	+ DČD
			1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.		
Člověk a komunikace	Rozumová výchova	Rozumová výchova	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30	0
	Řečová výchova	Řečová výchova	2 + 1	2 + 1	2 + 1	2 + 1	2 + 1	2 + 1	2 + 1	2	2	2	20	7
Člověk a jeho svět	Smyslová výchova	Smyslová výchova	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	0
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	1	1	1 + 1	1 + 1	1 + 1	10	3
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1 + 1	1 + 1	1 + 1	10	3
Člověk a zdraví	Pohybová tělesná výchova	Pohybová tělesná výchova	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	60	0
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	Pracovní výchova	2	2	2	2 + 1	2 + 1	2 + 1	2 + 1	2 + 1	2 + 1	2 + 1	20	7
Počet hodin			19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	190	
Disponibilní časová dotace (DČD)			1	1	1	2	2	2	2	3	3	3		20
Celkem hodin			20	20	20	21	21	21	21	22	22	22	210	

7 VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávací obsah vzdělávání žáků v rehabilitačním programu základní školy speciální je rozdělen do pěti vzdělávacích oblastí, které jsou pojaty odlišně, stejně jako metody práce i speciálně upravené podmínky. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním vzdělávacím oborem nebo více obsahově blízkými vzdělávacími obory, které lze spojovat a vyučovat v blocích.

- **Člověk a komunikace** (Rozumová výchova, Řečová výchova)
- **Člověk a jeho svět** (Smyslová výchova)
- **Umění a kultura** (Hudební výchova, Výtvarná výchova)
- **Člověk a zdraví** (Pohybová tělesná výchova)
- **Člověk a svět práce** (Pracovní výchova)

Charakteristika vzdělávací oblasti vyjadřuje postavení a význam vzdělávací oblasti pro základní vzdělávání v základní škole speciální a charakterizuje vzdělávací obsah jednotlivých vzdělávacích oborů dané vzdělávací oblasti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti navazuje na charakteristiku. Tato část vymezuje, k čemu je žák prostřednictvím vzdělávacího procesu veden, aby postupně mohl dosahovat úrovně klíčových kompetencí podle svých schopností. Praktické propojení vzdělávacího obsahu s klíčovými kompetencemi je dáno tím, že si škola na základě cílového zaměření vzdělávací oblasti stanovuje ve ŠVP vzdělávací strategii vyučovacích předmětů. Vymezuje vzdělávací formy, metody a činnosti vedoucí ke snaze o dosažení očekávaných výstupů.

Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny tak, aby respektovaly výrazné opoždění psychomotorického vývoje žáků a svými konkrétními cíli a vzdělávacím obsahem podporovaly především rozvoj komunikačních a pohybových dovedností zejména v oblasti motoriky, sebeobsluhy, jednoduchých pracovních aktivit a zájmů a rozvíjely tak v co největší míře jejich osobnos

8 UČEBNÍ OSNOVY

8.1 ROZUMOVÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: Člověk a komunikace

Vzdělávací obor: Rozumová výchova

Vyučovací předmět: Rozumová výchova

8.1.1 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO OBORU

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Obsah vzdělávacího oboru Rozumová výchova je rozdělen na tematické okruhy:

- Rozvíjení poznávacích schopností
- Rozvíjení logického myšlení a paměti
- Rozvíjení grafických schopností

Ve výuce se vzdělávací oblast jednotlivých okruhů vzájemně prolíná. V Rozumové výchově je snaha o dosažení a rozvíjení rozumových schopností žáků na optimální možné úrovni.

Vyučovací předmět má časovou dotaci v 1. -10. ročníku 3 hodiny týdně.

Výuka probíhá většinou ve třídě.

Do vyučovacího předmětu Rozumová výchova nejsou zařazena průřezová témata.

8.1.2 CÍLOVÉ ZAMĚŘENÍ OBLASTI

- Rozvíjení rozumových schopností na optimální možnou úroveň
- Uplatňování základních hygienických a sebeobslužných dovedností a rozvíjení samostatnosti při každodenních činnostech
- Osvojování základů orientace

8.1.3 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Učitel:

Kompetence komunikativní

Umožňuje žákům najít a rozvíjet vhodnou formu komunikace s okolím

Využívá různé formy augmentativní a alternativní komunikace

Učí žáky překonávat komunikační bariéry, vyjadřovat svoje pocity, přání a reagovat na podněty

Kompetence sociální a personální

Vede žáky k utváření vztahů s druhými lidmi, vytváření pocitu jistoty a bezpečí

Učí žáky orientovat se v okolním prostředí

Kompetence pracovní

vede žáky k uplatňování základních hygienických a sebeobslužných dovedností

rozvíjí u žáků samostatnost soběstačnost při nejzákladnějších každodenních činnostech

Kompetence k učení

rozvíjí u žáků rozumové schopnosti na optimální možné úrovni

vede žáky k prohlubování koncentrace jejich pozornosti

8.1.4 UČEBNÍ OSNOVY ROZUMOVÁ VÝCHOVA 1. - 10. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP Žák by měl:	Školní výstupy Žák by měl:	Učivo	Poznámky
Rozvíjení poznávacích schopností			
Reagovat na oslovení jménem, znát své jméno	Uvědomit si vlastní jméno	Vlastní osoba Reakce na oslovení. Oční kontakt Reakce na vlastní jméno Znát a používat vlastní jméno Vyjádření ano – ne, vyjádření souhlasu či nesouhlasu (gesty, verbálně)	vlastní foto
Orientovat se ve vztazích k nejbližšímu prostředí, dennímu časovému rozvrhu, vnímat prostor	Seznámit s prostředím třídy a školy Překonávat strach z okolí	Seznámení s prostředím třídy Orientace ve třídě Seznámení s budovou školy Orientace ve škole Nácvik vstupu do třídy Nácvik pozdravu-verbálně, gesty Nácvik pozdravu při odchodu Vztahy ve škole. Kdy smíme a nesmíme mluvit	

<p>Poznat své spolužáky i učitele, podle schopností je oslovovat jménem</p>	<p>Rozlišit některá jména spolužáků a učitelů</p>	<p>Navazování slovního kontaktu s učiteli a dětmi Jména učitelů, spolužáků Identifikace a poznávání dětí Oslovení dospělého, oslovení spolužáka Spolužáci (rozlišení chlapce-dívka) Reakce na jednoduché pokyny a pobídku Seznámení se školními pomůckami (k čemu slouží tužka, sešit..) Požádání, poděkování Poznávání předmětů denní potřeby (mýdlo, ručník, kartáček..) Jmenování předmětů denní potřeby Základní hygienické návyky (mytí rukou, používání kapesníku..)</p>	<p>obrázkové schéma</p> <p>školní pomůcky, obrázkový materiál</p> <p>předměty denní potřeby, obrázkový materiál</p> <p>rodinné foto, obrázkový materiál, časopisy</p>
<p>Znát členy své rodiny</p>	<p>Pojmenovat členy své rodiny Ukázat rodinné příslušníky na fotografii</p> <p>S vedením ruky ukazovat části svého těla</p> <p>Rozlišovat části svého těla</p>	<p>Naše rodina Členové rodiny (maminka, tatínek, sourozenci) Jména členů rodiny Členové širší rodiny (babička, děda)</p>	<p>zrcadlo, tělové schéma, panenka, obrázkový materiál</p>
<p>Pojmenovat části svého těla,</p>		<p>Poznávání vlastního těla</p>	

<p>případně na ně ukázat</p> <p>Vnímat a uspokojovat základní životní potřeby, sdělit své pocity a upozornit na zdravotní potíže</p> <p>Poznat a používat předměty denní potřeby, uplatňovat základní hygienické a sebeobslužné činnosti</p>	<p>Vyjádřit své potíže a pocity</p> <p>Osvojovat základní hygienické a sebeobslužné návyky</p> <p>Osvojovat základní stravovací návyky</p>	<p>(hlava, dvě ruce, dvě nohy) Ukazování částí obličeje Pojmenování částí obličeje (u zrcadla s vedením ruky) Části těla a jejich pojmenování (na asistentce, na panence, před zrcadlem, na obrázku) Tělové schéma Rozlišení: chlapci, děvčata Rozlišení: muž, žena (pán, paní)</p> <p>Vztahy mezi lidmi. Koho mám rád, kdo mne má rád Vztahy mezi spolužáky. Budeme si pomáhat Péče o zdraví. Co mě bolí, požádání o pomoc. Zdraví a nemoc Zdravá výživa. Co jíme, co je a co není zdravé Sebeobslužné návyky (svlékání, oblékání, zapínání..) Stravovací návyky, chování v jídelně, používání lžice, příboru Hygiena při svačince, používání ubrousků Poznávání předmětů denní potřeby (lžička, sklenice, talíř..)</p> <p>Poznávání zvířat a jejich mláďat</p>	<p>obrázky, letáky</p> <p>oděvy, cvičné modely</p> <p>předměty denní potřeby, ubrousky, příbory, talíře</p> <p>názorné didaktické pomůcky, logopedické obrázky umělé napodobeniny, skutečné předměty, modely, hry, skládačky, puzzle, pexeso, výstavy</p>
--	--	--	---

<p>Vnímat různé podněty a reagovat na ně</p>	<p>kolektivních her</p>	<p>Sociální čtení poznávání běžně používaných symbolů poznávání zboží podle obalů poznávání dopravních symbolů symboly ve zdravotnictví Sociální počty poznávání peněz porovnávání peněžních částek čtení cen výrobků Psychomotorické hry</p>	<p>cvičné peníze</p>
<p>Rozvíjení logického myšlení a paměti</p>			
<p>Zvládnout složení dějových obrázků</p>	<p>Řadit obrázky podle návodu</p>	<p>Základní časové vztahy (včera, dnes, zítra, nyní, předtím, potom) Orientace v čase- denní doby Orientace v čase- činnosti v určitou denní dobu Orientace v čase – roční období Pojmy: bylo, je, bude</p> <p>Vytváření asociací (slovo = osoba, věc, činnost) Zobecňování (jablka, hrušky = ovoce), analogicky zelenina, hračky, zvířata.. Konkretizace (ovoce = jablko, hruška) Abstrakce: barva, počet, příčinné souvislosti, odvozování první</p>	<p>kalendář přírody, Lincovy tabulky</p>

<p>Rozlišovat velikost a tvary předmětů, dvojic obrázků</p>	<p>Vybírat a přiřazovat předměty podle zadání</p>	<p>hlásky ve slově Negace: je, není, bylo, nebylo, mám, nemám, chci, nechci</p> <p>Manipulační činnosti Porovnávání a rozlišování předmětů podle různých znaků</p>	<p>přírodniny, kamínky, korálky, hračky apod. didaktické pomůcky, Lincovy tabulky</p>
<p>Přiřazovat číslce podle počtu prvků</p>	<p>Vytvářet představy počtu (hmatem, zrakem, verbálně)</p>	<p>Numerické myšlení Chápání kvantitativních vztahů (všechno, nic, hodně, málo) Velký, malý Větší, menší Představy počtu, vytváření představ Počet: 1, 2, hodně.. Spojení počtu s číslicí 1, 2 Procvičování pojmu a množství 1, 2 při různých činnostech Posloupnost čísel 1-5 Porovnávání a přiřazování číslic Pokus o psaní číslic</p>	<p>malé a velké počítadlo, různé předměty (kaštiny, geometrické tvary)</p>
<p>Koncentrovat na určitou činnost</p>	<p>Soustředit na danou činnost Zapojit do činnosti Odpoutávat od stereotypních činností</p> <p>Doplňovat slova krátkých říkanek Odpovídat na jednoduché</p>	<p>Cvičení pozornosti Koncentrace pozornosti na určitou činnost Pozorné sledování krátkého vyprávění Rozvíjení volných vlastností, zejména vytrvalosti</p>	<p>říkanky, básničky, krátké texty</p>

<p>Opakovat slova a krátké říkanky, reprodukovat krátký text, vyprávět podle obrázku</p> <p>Orientovat se na stránce, na řádku</p> <p>Číst vybraná písmena a krátká slova</p>	<p>otázky</p> <p>Číst obrázky v řádku Nacvičovat pohyb po řádce zleva doprava</p> <p>Seznámit s některými tvary písmen</p>	<p>Cvičení paměti Zapamatování 2-3 slov Zapamatování krátké říkanky Jednoduché odpovědi na otázky (co jsme viděli, měli k obědu) Reprodukce krátkého textu Vyprávění podle obrázků</p> <p>Nácvik čtení (globální metoda, sociální čtení, piktogramy) Orientace na řádce, stránce Čtení obrázků v řádku Čtení samohlásek Čtení vybraných písmen Spojování do slabik Čtení krátkých slov, případně krátké věty Osvojování piktogramů</p>	<p>Piktogramy ,demonstrační abeceda, Slabikář-Naše čtení dřívka, tyčinky, modelína, žakovská abeceda, Lincovy pracovní listy</p>
<p>Rozvíjení grafických schopností</p>			
<p>Uchopit a podržet podaný předmět</p>	<p>Posilovat svalstvo zápěstí a prstové</p>	<p>Rozvíjení hrubé motoriky Manipulační činnosti s předměty Uchopování předmětů do celé ruky Uchopování předmětů do špetky, do dvou prstů Cvičení paže, lokte, zápěstí Cvičení dlaní a prstů obou rukou Rozvíjení jemné motoriky Uvolňovací cvičení ruky, prstů Čmárání: prstem do písku,</p>	<p>různé předměty, masážní ježci</p> <p>sypký materiál</p>

<p>Uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní</p>	<p>Rozvíjet jemnou motoriku</p>	<p>krupice Čmárání houbou na tabuli Úchop tužky a štětce Spontánní malba voskovkami, křídou, fixem, pastelkami</p>	<p>školní tabule, keramická tabule, velké náčrtníky, psací náčiní</p>
<p>Nakreslit různé druhy čar</p>	<p>Napodobit rukou konkrétní pohyb a zaznamenat ho S pomocí obtahovat různé druhy čar</p>	<p>Dotyky psacím náčiním – tečky Horní a dolní oblouk oběma směry Svislé čáry oběma směry Kroužení vpravo, vlevo Vyjadřování říkanky pohybem Kroužení do tvaru oválu Dva spojené horní oblouky Odstředivé čáry Dostředivé čáry Vlnovka Šikmé čáry oběma směry Smyčky Svislé čáry do linek</p>	<p>pracovní listy, folie</p>
<p>Poznat grafickou podobu písmen</p>	<p>Seznámit s podobou některých tiskacích písmen</p>	<p>Písmena – pojem Tvarové prvky tiskacích písmen První písmeno jména, ukázaného předmětu</p>	<p>karty s písmeny, demonstrační abeceda</p>
<p>Napsat několik vybraných tiskacích písmen a číslic</p>	<p>Napodobit tvary některých hůlkových písmen a číslic</p>	<p>Hůlkové písmo Pokus o psaní hůlkových písmen Číslice – pokus o psaní číslic Základní geometrické tvary (kolečko, čtverec, trojúhelník)</p>	<p>písmena z plastické hmoty, látky, modelíny apod.</p>
<p>Poznat základní geometrické tvary</p>	<p>Manipulovat s geometrickými tvary Rozlišit plošné tvary</p>		

8.2 ŘEČOVÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: Člověk a komunikace

Vzdělávací obor: Řečová výchova

Vyučovací předmět: Řečová výchova

8.2.1 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO OBORU

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávací oblast Člověk a komunikace se realizuje vzdělávacími obory Rozumová a řečová výchova výchova, které pomáhají žákům rozvíjet vhodnou komunikaci s okolím. Řečová zahrnuje tematický okruh **Rozvíjení komunikačních dovedností**, který je nástrojem funkčního dorozumívání žáků. Vede žáky podle jejich možností k rozvíjení slovní zásoby, řečových schopností, komunikačních dovedností, k vnímání a chápání různých jazykových sdělení. Rozvíjení řečových dovedností ovlivňuje rozvoj poznávacích, citových a volních vlastností žáků.

Pro žáky, u nichž je verbální komunikace omezena nebo zcela nemožná a vzdělávání běžně užívanými metodami není možné, jsou určeny **Augmentativní a alternativní komunikační systémy**. Tyto systémy jim napomáhají překonávat komunikační bariéry, dorozumívat se a komunikovat se svým okolím, vyjadřovat svoje pocity, přání a reagovat na podněty. Využití netradičních speciálních metod a technik umožňuje žákům přístup ke vzdělání a jeho zvládnutí v rámci individuálních možností.

Vzdělávací obor má časovou dotaci v **1. až 7. ročníku 3 vyučovací hodiny týdně**. (Běžné dvě hodiny jsou posíleny o jednu hodinu disponibilní časové dotace). V **8. – 10. ročníku** je řečová výchova **2 hodiny týdně**. Výuka probíhá většinou v kmenové učebně, v prostorách školy, ale i v nejbližším okolí.

Do vyučovacího předmětu řečová výchova nejsou zařazena žádná průřezová témata.

8.2.2 CÍLOVÉ ZAMĚŘENÍ ŘEČOVÉ VÝCHOVY

vede žáka k:

- rozvíjení řečových schopností, případně osvojení komunikačních dovedností za použití netradičních metod komunikace
- uplatňování systémů augmentativní a alternativní komunikace
- uplatňování počítačových programů zaměřených na rozvoj komunikace
- rozvíjení kinetických her zaměřených na jemnou motoriku

8.2.3 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Učitel:

Kompetence k učení

- vyhledává vhodné podněty k motivaci žáka
- při výuce vychází ze zjištění výchozího stavu žáka

Kompetence komunikativní

- podporuje rozvoj komunikačních dovedností a individuální logopedické péče

- dbá o mluvený projev prostřednictvím konverzačních cvičení

Kompetence sociální a personální

- vede žáky ke kladnému a přátelskému vztahu k lidem
- pěstuje v dětech potřebu zapojení se do dění (podle individuálních možností)

Kompetence pracovní

- usiluje o nabytí použitelných dovedností a návyků
- vede žáky k dodržování hygieny (podle jejich možností) při navozování řečového kontaktu

8.2.4 UČEBNÍ OSNOVY ŘEČOVÁ VÝCHOVA 1. - 10. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP Žák by měl:	Školní výstupy Žák by měl:	Učivo	Poznámky
Reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby	Podle hlasu poznat známou osobu Gestem, pohybem vyjádřit reakci na hlas	Zjištění organických předpokladů (například rozštěpy), podle potřeby iniciovat odborné vyšetření Zjištění úrovně řeči a porozumění řeči (aktivní a pasivní slovní zásoby) Hlasová cvičení Řeč – zvukové prostředky řeči (tempo, melodie)	logopedické zrcadlo obrazový slovník sada obrazů, fotografií
Snažit se o správné dýchání	Nacvičovat správné dýchání	Dechová cvičení nádech nosem, výdech ústy foukání, sfukování pířka, papírku foukání bublin Cviky rtů a jazyka Cvičení mluvidel před zrcadlem	bzučák jednorázové kapesníčky bublifuk logopedické sondy, špachtle logopedické zrcadlo

Vyjádřit souhlas či nesouhlas – verbálně, gesty	Projevit souhlas, nesouhlas libovolným způsobem	Masáž a cvičení mluvidel Cviky rtů a jazyka Oromotorika	chuťové stimulanty k podpoře jazyka
Znát své jméno a reagovat na oslovení jménem	Reagovat na své jméno	Sluchová cvičení Napodobování hlasů zvířat, rozlišování Napodobování zvuků živé a neživé přírody Intonační cvičení Akustická diferenciacce	Orffovy hudební nástroje obrázky zvířat kazeta Zvuky živé a neživé přírody zvukové hračky
Znát jména nejbližších osob a spolužáků	Rozlišit podle jména své nejbližší osoby a spolužáky	Oslovení dospělého, spolužáků	obrázky, fotografie
Umět pozdravit, poděkovat – verbálně nebo gesty	Osvojovat si podle svých schopností základy slušného	Rozvoj komunikačních dovedností Nácvik pozdravu při vstupu do místnosti	maňáskové postavičky

	chování (pozdrav, poděkování)	při odchodu Nácvik požádání, poděkování	
Sdělit svá přání a potřeby – verbálním nebo nonverbálním způsobem	Podle svých možností vyjádřit svá přání a potřeby	Nácvik hlásek a slov Ovládání síly hlasu Motivace k slovnímu projevu – snaha o pochopení (přání, potřeby) Rozvíjení slovní zásoby Tvoření slovní zásoby pomocí reálných podnětů, obrázků, fotografií	logopedické zrcadlo mikrofon, diktafon obrázky, fotografie, reálné předměty
Využívat komunikační počítačové hry	Podle svých možností praktikovat způsoby komunikace na PC	Počítačové programy zaměřené na rozvoj komunikace Kinetické hry zaměřené na jemnou motoriku Systémy augmentativní a alternativní komunikace	PC komunikační systémy

8.3 SMYSLOVÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: Smyslová výchova

Vyučovací předmět: Smyslová výchova

8.3.1 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO OBORU

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět se realizuje vzdělávacím oborem Smyslová výchova, která pomáhá žákům poznávat své nejbližší okolí. Žáci si osvojují vhodné chování a jednání, učí se chápat rozdílnosti mezi jednotlivci, navzájem si pomáhat. Smyslová výchova je zaměřena na rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a dalších psychických funkcí, zejména však na cílevědomé vytváření vztahů smyslového vnímání, myšlení a řeči. Ve smyslové výchově by si žáci měli systematicky a opakovaně procvičovat zrakové, sluchové, čichové a chuťové vnímání,

hmatové vnímání, vizuomotoriku a prostorovou orientaci v konkrétních situacích. Prolíná všemi vzdělávacími obory.

Vzdělávací obor je členěn do tematických okruhů:

- Rozvíjení zrakového vnímání
- Rozvíjení sluchového vnímání
- Rozvíjení hmatového vnímání
- Prostorová a směrová orientace
- Rozvíjení čichového a chuťového vnímání

Vzdělávací obor má časovou dotaci v **1. až 10. ročníku 4 vyučovací hodiny týdně**. Výuka probíhá většinou v kmenové učebně, v prostorách školy, ale i v nejbližším okolí.

Do vyučovacího předmětu smyslová výchova nejsou zařazena žádná průřezová témata.

8.3.2 CÍLOVÉ ZAMĚŘENÍ SMYSLOVÉ VÝCHOVY

vede žáka k:

- upevňování hygienických a stravovacích návyků podle možností žáků
- orientaci v nejbližším okolí
- vytváření základních pochopností manipulace s předměty
- poznávání a pojmenování základních barev
- rozlišování, poznávání a třídění předmětů podle velikosti, barev, tvaru a zvuku
- napodobování předváděných pohybů
- napodobování a rozlišování různých zvuků
- rozlišování a určování chuťových vlastností látek

8.3.3 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Učitel:

Kompetence k učení

- procvičuje se žáky jednotlivé smyslové analyzátory
- vytváří u žáků předpoklady rozvíjení jednotlivých smyslů podle jejich možností

Kompetence komunikativní

- vede žáky k tomu, aby navázali jakýkoli kontakt
- usiluje u žáků, aby napodobovali a rozlišovali různé zvuky
- reagovali na zavolání, na vyslovení svého jména

Kompetence sociální a personální

- se snaží, aby žáci poznali své spolužáky, učitele (asistenta)
- usiluje, aby žáci se s dopomocí orientovali ve třídě, škole a nejbližším okolí

Kompetence pracovní

- vede žáky k rozlišování, poznávání, třídění předmětů podle barvy, tvaru, velikosti a materiálu
- rozvíjí u žáků všechny smysly podle individuálních možností

8.3.4 UČEBNÍ OSNOVY SMYSLOVÁ VÝCHOVA 1. - 10. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP Žák by měl:	Školní výstupy Žák by měl:	Učivo	Poznámky
Rozvíjení zrakového vnímání			
		<p>Zjištění orgánových předpokladů, podle potřeby iniciovat odborné vyšetření</p> <p>Rozvoj zrakové percepce</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stimulace očního kontaktu - Cvičení očních pohybů - Sledování osob v blízkém okolí - Sledování pohybujících se předmětů - Vnímání prostoru bi-a monokulárně <p>Cvičení zrakového soustředění a vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - Světlo – tma - Lesklé a barevné předměty - Nasvětlené předměty - Sebepozorování - (např. v zrcadle) 	

<p>Uchopit předměty a manipulovat s nimi</p>	<ul style="list-style-type: none"> Nacvičit si uchopování a manipulaci s některými předměty 	<p>Manipulace s předměty</p> <ul style="list-style-type: none"> Nácvik úchopů Uchopování viděných předmětů Manipulace s předměty (jednou rukou, oběma rukama) 	
<p>Rozlišovat tvary a barvy předmětů</p>	<ul style="list-style-type: none"> Rozlišit různé tvary předmětů Rozpoznat základní barvy 	<p>Zrakové vnímání předmětů</p> <ul style="list-style-type: none"> Velikost Tvar Povrch <p>Barvy</p> <ul style="list-style-type: none"> Vyhledávání předmětů stejné barvy Rozlišování dvou základních výrazně odlišných barev Postupné poznávání základních barev a jejich pojmenování Třídění předmětů podle barvy 	
<p>Poznat, řadit, skládat a třídít předměty podle velikosti, barevné a tvarové odlišnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> Roztřídit předměty podle velikosti, barevné a tvarové odlišnosti 	<p>Poznávání a třídění předmětů</p> <ul style="list-style-type: none"> Diferenciační cvičení Diference 2 odlišných předmětů Diference podle 	<p>písek – kámen</p>

<p>Rozpoznat denní dobu podle činnosti, obrázku nebo piktogramu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišit jednotlivé části dne 	<p>Režim dne</p> <ul style="list-style-type: none"> - Denní časové úseky podle činností - Denní činnosti podle obrázků - Denní činnosti podle piktogramů - Denní činnosti pomocí alternativní a augmentativní komunikace 	
<p>Napodobit předvedené pohyby</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Podle svých možností napodobovat předvedené pohyby 	<p>Cvičení směrové orientace</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nahoru – dolů - Dopředu – dozadu - Vlevo – vpravo - Na začátku – na konci <p>Upevňování vizuomotorické koordinace</p> <p>Napodobování různých pohybů předváděných učitelem</p>	
<p>Rozvíjení sluchového vnímání</p>			
		<p>Zjištění orgánových předpokladů, v případě potřeby iniciovat odborné vyšetření sluchu</p>	

<p>Reagovat na své jméno</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Slyšet na své jméno a příjmení 	<p>Nácvik sluchového soustředění na zvuky (např. ozvučená hračka, chrastítko, cinkání lžice o talíř, bubínek, hudba, ...)</p> <p>Rozvoj sluchové percepce (otáčení se za zvukem) s využitím zraku</p> <p>Sluchová cvičení bez využití zraku (např. zvonek, telefon, cinkání lžičky v hrnečku, tleskání, klepání, pískání, ...)</p> <p>Reagování na zavolání, na oslovení, na vlastní jméno</p>	<p>chrastítko, lžice, talíř, bubínek, ...</p> <p>zvonek, lžička, hrnek, bubínek, píšťalka, ...</p>
<p>Poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznat spolužáky a učitele (asistenta) podle hlasu 	<p>Poznávání spolužáků a učitelů podle hlasu</p>	
		<p>Rozlišování a napodobování výslovnosti a dlouhých slabik</p> <p>Sluchově motorická cvičení</p>	

<p>Poznat, rozlišit a napodobit různé zvuky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Napodobit různé zvuky • Rozlišovat různé zvuky 	<p>Sluchová cvičení a hry, v nichž se spojují zvuky s pohybem</p> <p>Napodobování různých zvuků</p> <p>Poznávání a rozlišování zvuků s využitím zrakové podpory</p> <p>Určování původu a směru zvuku</p> <p>Rozlišování a určování původu směru, délky, a intenzity zvuku (např. tichý – hlasitý, zblízka – zdaleka, krátký – dlouhý,...)</p>	
<p>Poznat a rozlišit různé zvuky a</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Seznamovat se s různými hudebními nástroji a jejich zvuky • Poznat hlasy některých zvířat • Rozpoznat známé zvuky 	<p>Cvičení sluchové paměti</p> <p>Snaha o koncentraci při poslechu (např. hudby)</p> <p>Rozvíjení smyslu pro rytmus, rytmická cvičení</p> <p>Poznávání hudebních nástrojů podle zvuku</p> <p>Experimentovat s jednoduchými hudebními nástroji</p>	<p>Orffův instrumentál</p> <p>Kazeta Zvuky živé a neživé</p>

hlasy zvířat podle zvukové nahrávky		Rozlišování zvuků v přírodě (např. hlasy zvířat, zpěv ptáků, šumění větru, zvuk tekoucí vody, ...) Poznávání hlasů zvířat podle zvukové nahrávky	přírody
Rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků	<ul style="list-style-type: none"> • Reagovat na známé zvuky • Seznamovat se s neznámými (nepříjemnými) zvuky 	Nácvik sluchového soustředění na zvuky související s denním životem Zvuky dopravních prostředků a zvuky na ulici Překonávání strachu z neznámých a nepříjemných zvuků	sanitka, auto, vlak, ...
Rozvíjení hmatového vnímání			
Zvládat základní sebeobslužné dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> • Osvojovat si základní činnosti sebeobsluhy 	Základy sebeobsluhy (např. osobní hygiena, mytí rukou, sdělení potřeby WC, česání, oblékání, obouvání, ...)	mýdlo, ručník hřeben
		Rozvíjení hmatové percepce - Dotyková terapie (navozování příjemných pocitů, např. hlazení jemných látek, ...)	plyš, kožešina, samet

<p>Poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vnímat hmatem různé předměty • Uchopit a držet některé předměty 	<ul style="list-style-type: none"> - Stimulace a masáže konečků prstů a dlaní <p>Výcvik hmatového vnímání (např. velikost, tvar, povrchová úprava)</p> <p>Úchopy a držení vybraných předmětů</p>	
<p>Třídít předměty na základě hmatu – podle velikosti a tvaru</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišit hmatem předměty podle tvaru a velikosti 	<p>Rozlišování předmětů pomocí hmatové percepce (např. malý – velký, drsný – jemný, ...)</p> <p>Třídění předmětů podle tvaru a velikosti</p> <p>Třídění přírodnin</p>	<p>geometrické tvary, kostky, stavebnice</p> <p>přírodniny, luštěniny</p>
<p>Poznat známé předměty podle hmatu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hmatem rozpoznávat známé předměty 	<p>Poznávání předmětů hmatem</p> <ul style="list-style-type: none"> - s využitím zraku - bez využívání zraku <p>Manipulace s předměty</p>	
<p>Rozlišit hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětů (tvrdost, teplota)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznat hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětů 	<p>Rozlišování vlastností předmětů</p> <ul style="list-style-type: none"> - teplé - studené - měkké – tvrdé - suché – mokré 	

		<ul style="list-style-type: none"> - kulaté – hranaté - těžké – lehké <p>Hry s vodou (nalévání, přelévání)</p> <p>Hry s bublinkami (chytání, vytváření pěny, ...)</p>	
Prostorová a směrová orientace			
Vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznat nejbližší prostor a orientovat se v něm 	Vnímání prostoru Orientace ve známém prostoru Směrová orientace (řada, plocha)	mýdlo, ručník, hřeben, ...
Orientovat se ve třídě, ve škole a ve svém nejbližším okolí	<ul style="list-style-type: none"> • Zorientovat se ve třídě, škole a nejbližším okolí (s dopomocí) 	Orientace ve třídě Orientace ve škole Orientace v nejbližším okolí školy	okna, dveře, lavice, židle, ... šatna, třída, chodba, WC, ...
Rozlišovat nahoře – dole, před - za, vedle	<ul style="list-style-type: none"> • Nacvičit si prostorovou orientaci 	Nácvik prostorové orientace (na, ve, do), např. na stole, ve stole, do stolu	skříň, lavice, židle, ...
		Nácvik prostorové orientace (nad, pod, vedle)	skříň, lavice, židle, ...

		Nácvik prostorové orientace (před, za) Nácvik prostorové orientace (nahore, dole)	skříň, lavice, židle, ... skříň, lavice, židle, ...
Řadit, skládat a umístit předměty na určené místo podle pokynu	<ul style="list-style-type: none"> • Reagovat na jednoduché pokyny 	Umísťování předmětů podle pokynů Plnění jednoduchých příkazů (podle porozumění)	stavebnice, korálky, kostky, ... ruka, noha, strana
Rozlišovat vpravo – vlevo	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvíjet pravolevou orientaci 	Směrová orientace (levá, pravá) Řazení předmětů podle směru	Lincův domeček
Rozeznat roční období podle základních znaků	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišit roční období 	Roční období (příroda, oblékání, zvířata, počasí, ...)	
Rozvíjení čichového a chuťového vnímání			
		Průpravné činnosti <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení sání - Sání brčkem - Lízání potravin Přijímání potravy (kousání, polykání)	med, lízátko, čokoláda
Rozlišit jednotlivé chutě	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznat základní 	Rozlišování základních chutí	ovoce, zelenina (jablko,

	<p>chutě</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozlišit některé potraviny a nápoje podle chuti 	<p>– sladké, slané, kyselé, hořké</p> <p>Rozlišování potravin a nápojů podle chuti</p>	<p>pomeranč, banán, rajče, ...)</p> <p>voda, mléko, čaj základní potraviny</p>
Poznat předměty čichem podle vůně	<ul style="list-style-type: none"> Rozvíjet čichovou perцепci Rozlišit předměty podle vůně 	<p>Foukání Nádech nosem, výdech ústy</p> <p>Specifické vůně (čichání např. ke květině, toaletním potřebám, ...)</p>	<p>ovoce, zelenina, květiny, toaletní potřeby, koření</p>
Rozlišit vůně a pachy	<ul style="list-style-type: none"> Rozpoznat příjemné a nepříjemné vůně a pachy 	<p>Vůně – příjemné a nepříjemné Pachy Zápachy</p>	
Poznat zkažené potraviny a nebezpečné látky	<ul style="list-style-type: none"> Rozpoznat podle vůně závadné potraviny a nebezpečné látky 	<p>Výcvik ochranné čichové funkce (specifické vůně potravin, zkažených potravin, bezpečných a nebezpečných látek)</p>	<p>ovoce, zelenina, květiny, toaletní potřeby, zkažené potraviny</p>

8.4 HUDEBNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací obor: Hudební výchova

Vyučovací předmět: Hudební výchova

8.4.1 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO OBORU HUDEBNÍ VÝCHOVA

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávací obor hudební výchova vytváří u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjí jejich hudební cítění i pohybovou kulturu.

Vyučovací předmět má časovou dotaci v 1. – 7. ročníku 1 hodinu týdně, v 8. – 10. ročníku 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá většinou ve třídě a mimořádně v době příznivého počasí i na školní zahradě či v přírodě. Prostřednictvím správně volených hudebních činností dochází k rozvoji sluchového vnímání, k rozvoji jemné i hrubé motoriky žáků i jejich řečové dovednosti. Hudební činnosti plní i funkci psychoterapeutickou. Pomáhají postiženým žákům k odreagování napětí a k celkovému uvolnění a relaxaci. Vedou ke zlepšení nálady a k překonávání únavy žáka, ke zlepšení koncentrace jeho pozornosti. Získané dovednosti mohou značně obohatit jejich další život.

Do vyučovacího předmětu hudební výchova nejsou zařazena **průřezová témata**.

8.4.2 CÍLOVÉ ZAMĚŘENÍ OBLASTI

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:
napodobování a rozlišování různých nehudebních a hudebních zvuků
rozlišování vybraných hudebních nástrojů podle zvuku
zvládnutí hry na tělo a jednoduché rytmické nástroje
soustředění na poslech krátkých skladeb

8.4.3 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Učitel:

Kompetence komunikativní

- vede žáky k vytváření radostné atmosféry ve vztahu učitel - žák
- prohlubuje vzájemnou důvěru a spolupráci ve vztahu učitel - žák

Kompetence sociální a personální

- upevňuje dobré vztahy mezi žáky
- navozuje pozitivní prožívání při poslechu relaxační hudby

Kompetence pracovní

- vede žáky k osvojení hygienických návyků při zpěvu

Kompetence k učení

- rozvíjí u žáků pozitivní vztah k hudbě a zpěvu

8.4.4 UČEBNÍ OSNOVY HUDEBNÍ VÝCHOVA 1. - 10. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP Žák by měl:	Školní výstupy Žák by měl:	Učivo	Poznámky
Zvládat správné dýchání, snažit se o správnou intonaci a	<ul style="list-style-type: none"> Nacvičovat si správné dýchání Napodobovat dle svých možností melodie písní 	<p>Dechová cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> Foukání Nádech nosem, výdech ústy Nadechování do „bříška“ Pravidelné dýchání Držení těla při dýchání <p>Sluchová cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> Otáčení za zdrojem zvuku Libé a nelibé zvuky Rozlišování zvuků (známé, neznámé) <p>Fonační cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> Napodobování zvuků Opakování samohlásek a souhlásek <p>Melodická cvičení</p>	

melodii		<ul style="list-style-type: none"> - Koncentrace k poslechu - Poslech písní - Nácvik melodií písní - Intonační cvičení 	
Rozlišit zvuky hudebních nástrojů	<ul style="list-style-type: none"> • Seznamovat se se zvuky různých hudebních nástrojů 	<p>Hudební nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozpoznávání obrázků - Některé skutečné nástroje - Přiřazování zvuků k daným nástrojům s použitím zraku - Pokus o rozlišení nástrojů sluchem bez pomoci zraku 	<p>Obrázky hudebních nástrojů Flétna, kytara, bubínek</p>
Zvládat zpěv jednoduchých písní s doprovodem hudebních nástrojů	<ul style="list-style-type: none"> • Dle svých možností zazpívat jednoduchou píseň 	<p>Hra na tělo (podle možností)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tleskání, dupání, mávání, kývání <p>Hudební nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rytmický doprovod písní - (podle možností žáků) <p>Dětské popěvky Melodizace říkadel Opakování melodie známé písně</p>	<p>bubínek, dřívka, vařečky, pokličky</p>

		Nácvik zpěvu jednoduché písně Opakování a upevňování zpěvu (podle individuálních možností)	
Doprovodit sebe i spolužáky na jednoduché rytmické hudební nástroje	<ul style="list-style-type: none"> Podle svých možností osvojit si jednoduchý rytmický nástroj k doprovodu písní 	<p>Rytmus</p> <ul style="list-style-type: none"> Vnímání Posilování Nácvik samostatné rytmizace Hra na tělo <p>Jednoduchý rytmický hudební nástroj a nácvik hry</p>	Orffův instrumentář
Zvládat jednoduchá rytmická cvičení a pohyb podle rytmického doprovodu	<ul style="list-style-type: none"> Osvojit si jednoduchá rytmická cvičení Napodobovat pohyb podle rytmického doprovodu 	<p>Rytmizace říkadel</p> <p>Nápodoba pohybu</p> <p>Spojení rytmu s pohybem</p> <p>Pohyb podle rytmických doprovodů</p> <p>Hudebně poslechová činnost, pohybové hry s říkadly a popěvky</p>	

		Nácvik jednoduchého tanečku (podle individuálních možností žáků)	
Soustředit se na poslech relaxační hudby a jednoduché krátké skladby	<ul style="list-style-type: none"> • Nacvičovat soustředění na poslech relaxační hudby • Reagovat na krátkou skladbu 	<p>Koncentrace pozornosti</p> <p>Poslechové skladby</p> <p>Relaxační hudba</p> <p>Poslech krátkých skladeb různého charakteru</p> <p>Prvky muzikoterapie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Libé zvuky - Nelibé zvuky - Vyjádření hudby pohybem 	<p>říkadla</p> <p>lidové písně, jednoduché krátké skladby pro děti</p> <p>relaxační hudba</p>

8.5 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací obor: Výtvarná výchova

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

8.5.1 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO OBORU

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávací obsah předmětu Výtvarná výchova provází žáky po celou dobu povinné školní docházky.

Výtvarná výchova je v 1. – 7. ročníku vyučována 1 hodinu týdně a v 8. – 10. ročníku 2 hodiny týdně. Výtvarný projev se řadí mezi základní aktivity žáka, který rozvíjí jeho tvořivé schopnosti, dovednosti a zprostředkovává mu umělecké zážitky prostřednictvím vlastní tvorby, recepce. Výtvarná výchova umožňuje žákům neverbální vyjádření, jejíž pomocí mohou vyjádřit své pocity, emoce, přání, představy, které prožívají a jsou jim vlastní. Dává průchod přirozené aktivitě a fantazii. Má rehabilitační a relaxační význam, naplňuje potřebu projevit se. Využívá osobitého způsobu vidění světa, vytváří příležitosti pro vzájemnou spolupráci, toleranci, utváření postojů a hodnot. Realizace vlastního díla a následná prezentace vede žáka k zaktivizování tvořivé schopnosti a dlouhodobé motivaci k práci. V elementárních ročnících se prolíná výtvarná výchova s přípravou na grafický projev, zlepšování jemné motoriky, rozvíjí se smyslové vnímání, schopnost vyjadřovat myšlenky, zkušenosti a tak získávat všestranné dovednosti.

Žáci pracují ve třídě, na školní zahradě, v přírodním i městském prostředí. Ke své práci využívají různé materiály, pomůcky a techniky práce. Seznamují se také s netradičními výtvarnými technikami.

8.5.2 CÍLOVÉ ZAMĚŘENÍ OBLASTI

Žák by měl:

- rozvíjení individuálních schopností při vlastní tvorbě, vnímání a komunikaci
- rozlišování základních barev a jejich používání ve výtvarném vyjádření
- vyjadřování vlastních zkušeností přiměřenými prostředky a postupy

8.5.3 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Učitel:

Kompetence k učení

- vede žáky k osvojení elementárních dovedností a návyků pro vlastní tvorbu
- dopomáhá vnímat tvary, barvy ve vlastní tvorbě i tvorbě ostatních
- navozuje činnost, v níž bude žák úspěšný

Kompetence komunikativní

- hledá cestu, jak najít pro žáka vhodnou formu dorozumění s jeho okolím
- rozvíjí u žáka komunikační dovednosti, které jim umožňují navázat kontakt s okolím
- vytváří dostatek prostoru pro vzájemnou komunikaci

Kompetence sociální a personální

- různých tematických výletů, poznáváním barev v přírodě
- ve městě, v okolí se snaží žáky navést k pozitivnímu vnímání okolí
- na základě společných prožitků vede k vyjádření svých představ

Kompetence pracovní

- seznamuje se zásadami bezpečnosti a hygieny práce
- vede žáky k sebeobslužným činnostem
- pravidelně prezentuje výtvarné práce žáků

8.5.4 UČEBNÍ OSNOVY VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1. - 10. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP Žák by měl:	Školní výstupy Žák by měl:	Učivo	Pomůcky
<p>Zvládat základní dovednost pro vlastní tvorbu</p>	<ul style="list-style-type: none"> Rozvíjet hrubou a jemnou motoriku 	<p>Uvolňovací cviky (např. rameno, loket, zápěstí, prsty)</p> <p>Práce s drobným materiálem (např. třídění, skládání, přebírání)</p> <p>Práce se sypkým materiálem (např. čmárání, kroužení, přesypávání, nabírání všemi prsty, špetkou)</p> <p>Práce s papírem (např. mačkání, trhání, skládání, otiskování, lepení)</p> <p>Práce s modelovací hmotou (např. hnětení, oddělování, válení, krájení, tvarování, vykrajování, otiskování)</p>	

		<p>Práce s textilem, vlnou (např. stříhání, nalepování, motání, namotávání)</p> <p>Práce se stavebnicí (např. skládání kostek, řazení kostek)</p>	
<p>Používat na elementární úrovni prostředky a postupy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poznávat základní výtvarné potřeby 	<p>Práce s různými druhy barev (např. zapouštění do vody, zapíjení do vody, klovatiny, otiskování houby, prstů, dlaně, papíru, štětce, roztírání, rozfoukávání)</p> <p>Práce s různými výtvarnými potřebami (např. měkká tužka, pastelka, voskovka, pastel, uhel, rudka)</p> <p>Otisky (např. dlaně, prsty, dřevěné tiskátko, bramborové tiskátko)</p>	

<p>Uplatňovat vlastní fantazii a představivost při výtvarných činnostech</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poznávat netradiční výtvarné techniky • Vyjádřit vlastní fantazii a představy 	<p>Netradiční výtvarné techniky (např. koláž, modelování)</p> <p>Hra se skvrnou (např. vytváření otisků, rozfoukávání skvrn)</p>	
--	--	--	--

8.6 POHYBOVÁ VÝCHOVA, ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací obor: Pohybová výchova, Zdravotní tělesná výchova

Vyučovací předmět: Pohybová tělesná výchova

8.6.1 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO OBORU

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a zdraví se realizuje ve vzdělávacích oborech Pohybová výchova a Zdravotní tělesná výchova nebo Rehabilitační výchova. V naší škole není realizována rehabilitační výchova, protože ji může provádět pracovník se speciální kvalifikací (fyzioterapeut či rehabilitační pracovník pod dohledem odborného lékaře. (Výuku u méně závažných postižení po dohodě s lékařem může vyučovat i speciální pedagog se somatopedickou kvalifikací).

Ve vzdělávací oblasti Člověk a zdraví byl v naší škole vytvořen nový předmět **Pohybová tělesná výchova**.

(Tato záležitost konzultována na semináři v Kroměříži dne 29. 1. 2010 s odkazem naVÚP Praha). Důvodem je, že se v naší škole se zatím nevyskytuje žádný druh znevýhodnění spadající do tohoto vzdělávacího oboru.

Vyučovací předmět má časovou dotaci v 1. – 10. ročníku 6 hodin týdně (2 hodiny Pohybová výchova, 4 hodiny Zdravotní tělesná výchova). V rámci předmětu je zahrnuta i canisterapie.

Výuka probíhá většinou v tělocvičně nebo v přírodě.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví učí žáky základním poznatkům, které mohou využívat v každodenním životě.

Respektuje osobnost žáků, rozvíjí fyzické i psychické schopnosti, pohybové dovednosti i sociální adaptaci.

Vzdělávací obor Pohybová výchova přispívá prostřednictvím pohybových aktivit ke zmírnění důsledků zdravotního postižení žáků, rozvoji řeči, pomáhá k odreagování paměti, překonávání únavy, zlepšování nálady a podílí se i na koncentraci pozornosti.

Vzdělávací obor Zdravotní tělesná výchova aktivně rozvíjí hybnost žáků, správné držení těla a zvyšuje tělesnou zdatnost.

Do vyučovacího předmětu Pohybová tělesná výchova nejsou zařazena **průřezová témata**.

8.6.2 CÍLOVÉ ZAMĚŘENÍ OBLASTI

- uplatňování preventivních činností podporujících zdraví
- dodržování zdravého způsobu života a ochrany zdraví
- zvýšení koncentrace pozornosti, překonávání únavy
- rozvíjení aktivní hybnosti a využívání pohybových schopností a dovedností
- poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností
- odstraňování mimovolných pohybů
- vnímání prožitků z pohybové činnosti

8.6.3 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Učitel:

Kompetence komunikativní

- rozvíjí u žáků schopnost dorozumět se se svým okolím
- učí žáky reagovat v náhodných situacích

Kompetence sociální a personální

- rozvíjí u žáků schopnost spolupráce
- vede žáky k samostatnosti při sebeobsluze
- seznamuje žáky s prací v týmu

Kompetence pracovní

- rozvíjí u žáků kladný vztah k pohybu a k práci
- vede žáky ke zvládnutí jednoduchých pracovních postupů
- seznamuje žáky se zásadami bezpečnosti a hygieny práce

Kompetence k učení

- učí žáky využívat pohybové schopnosti a dovednosti
- rozvíjí u žáků vnímání prožitků z pohybu
- vede žáky k poznávání vlastních pohybových možností

8.6.4 UČEBNÍ OSNOVY POHYBOVÁ TĚLESNÁ VÝCHOVA 1. - 10. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP Žák by měl:	Školní výstupy Žák by měl:	Učivo	Pomůcky
<p>Získat kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám</p>	<ul style="list-style-type: none"> Seznámit se s předmětem Pohybová tělesná výchova, s motorickým cvičením a s různými pohybovými aktivitami 	<p>Seznámení se s předmětem PTv, s prostory na cvičení a s pomůckami Hygiena a bezpečnost při PTv Pohyb v terénu Vycházka do přírody Hry na sněhu Jednoduché pohybové hry Pobyt v přírodě v zimním období Pohybové hry s využitím chůze, běhu Závodivé hry Honičky Klouzání Sáňkování, bobování Míčové hry</p>	<p>Sáně, boby Molitanové míče</p>

<p>Zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Procvičovat sebeobsluhu v hodinách PTV 	<p>Nácvik sebeobsluhy (oblékání a obouvání do cvič. úboru) Příprava na pohybovou činnost (dechová cvičení, uvolňovací cviky) Příprava na pohybovou činnost (sebeobsluha)</p> <p>Jednoduché základní pokyny a povely Pokyny a povely k dané pohybové činnosti</p>	
<p>Reagovat na pokyny a povely k dané pohybové činnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Seznámit se s jednoduchými pokyny a povely 	<p>Chůze daným směrem Nácvik střídání chůze a běhu Běh v zástupu Volná chůze, běh kolem drobných předmětů (slalom) Přecházení vozovky s doprovodem Pohyb v prostoru - změny směru</p>	

		<p>dle povelu Procvičování horních a dolních končetin dle pokynů Běh v daném tempu</p>	
<p>Mít osvojeny základní pohybové činnosti, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních možností</p>	<ul style="list-style-type: none"> Zvládnout správné držení těla a správnou chůzi 	<p>Nácvik správného držení těla Správný postoj Správné držení těla při chůzi Chůze(propínání pokrčené nohy,zdvíhání chodidel) Chůze v zástupu Chůze s obručí Chůze po schodech (nahoru-dolů) Chůze v neznámém terénu Chůze po lavičce s obratem, ve dřepu Pravolevá orientace Přetáčení trupu (vpravo-vlevo, dopředu-dozadu) Převaly stranou v lehu</p>	<p>Obruče Lavičky Žíněnky</p>

		<p>Orientace v prostoru (nahore-dole, vpředu-vzadu)</p> <p>Pohyb na kluzké ploše s dopomocí</p> <p>Nácvik chůze po nakloněné rovině</p>	<p>Lavičky</p>
<p>Rozvíjet motoriku a koordinaci pohybů a poloh</p> <p>Zaujímat správné základní cvičební polohy</p> <p>Uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Manipulovat s drobným náčiním v PTV • Procvičovat jednoduchou motoriku a koordinaci • Reagovat pohybem na hudbu 	<p>Manipulace s drobnými předměty (sbírání, podávání, skládání, přenášení, házení)</p> <p>Nácvik koordinace oko-ruka</p> <p>Nácvik chytání míče koulejšího se po zemi, po mírné šikmé ploše</p> <p>Jemná motorika- dotyková terapie (masáž konečků prstů a dlaní)</p> <p>Canisterapie (polohování)</p> <p>Kopání do míče</p> <p>Chůze po čáře (laně)</p> <p>Přeskok přes čáru (lano)</p> <p>Volný pohyb při hudbě</p> <p>Lezení vpřed, podlézání,</p>	<p>Tenisové míčky, kroužky...</p> <p>Molitanový míč</p> <p>Molitanové míče</p> <p>Lano</p> <p>Lano</p> <p>CD s taneční hudbou</p> <p>Lavičky, švédská bedna, švihadla</p>

		<p>přelézání a prolézání překážek Poskoky na místě snožmo Nácvič skoku do dálky (bez rozběhu)</p> <p>Házení na terč a cíl Běh na krátkou vzdálenost Změny postojů a poloh Nácvič rytmické chůze s udáváním tempa Přehazování nízkých překážek míčem Nácvič chytání hozeného míče Cvičení pohybové koordinace (chůze se zavřenýma očima) Výstup, přechod a sestup z lavičky Stoj na jedné noze Poskoky střídavě na jedné a druhé noze Nácvič hodů míčem do dálky horním obloukem</p>	<p>Molitanové míče, míčky</p> <p>Bubínek, píšťalka</p> <p>Molitanový míč</p> <p>Molitanový míč</p> <p>Lavičky</p> <p>Molitanový míč</p>
--	--	--	---

<p>Zvládnout uvolnění a zklidnění organismu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Procvičovat uvolnění těla a relaxaci 	<p>Dechová cvičení Relaxační cvičení s hudbou Ležení a otáčení na podložce (uvolňování končetin) Nácvik uvolňovacích cviků (uvolňování horních končetin kroužením) Uvolňovací cviky (procvičování ramenního a loketního kloubu)</p>	<p>CD s relaxační hudbou Žíněnky</p>
<p>Zvládat základní techniku speciálních cvičení podle pokynů Zvládat jednoduchá speciální cvičení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Seznámit se s jednoduchými technikami speciálního cvičení 	<p>Překonávání překážek při chůzi Cvičení s gymnastickými míči (sezení, otáčení, poskakování) Poskoky z místa, skok přes čáru Rytmická cvičení Hry s míčem Sed, klek na švédské bedně, prolézání jejích dílů Kolébka na zádech Válení sudů z mírného svahu Vylézání po šikmé ploše</p>	<p>Gymnastické míče Lano Různé typy míčů Švédská bedna Žíněnky Lavičky</p>

8.7 PRACOVNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací obor: Pracovní výchova

Vyučovací předmět: Pracovní výchova

8.7.1 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO OBORU

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce žáci získávají základní pracovní dovednosti a návyky. Pracovní výchova cíleně vede žáky k rozvoji motorických schopností a dovedností, základních hygienických návyků a činností v oblasti sebeobsluhy. Současně rozvíjí i komunikační dovednosti při verbalizaci prováděných činností. Ve všech prováděných činnostech je nutné respektovat individuální schopnosti a možnosti žáků v souvislosti s jejich mentálním či fyzickým postižením. Žákům je poskytována ve všech prováděných činnostech pomoc.

Vzdělávací oblast je realizována v průběhu celého základního vzdělávání od prvního do desátého ročníku.

Časová dotace je v 1. až 3. ročníku 2 hodiny týdně, ve 4. až 10. ročníku 3 hodiny týdně.

Obsah vzdělávacího oboru je rozdělen na tematické okruhy:

- Sebeobsluha
- Práce s drobným materiálem
- Práce montážní a demontážní
- Pěstitelské práce
- Práce v domácnosti

Žáci jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci ve všech tematických okruzích.

Výuka předmětu probíhá:

- pěstitelské práce na školní zahradě, popřípadě s obrazovým materiálem nebo odpovídajícími pomůckami ve třídě
- příprava pokrmů ve školní kuchyňce, popřípadě s obrazovým materiálem nebo odpovídajícími pomůckami ve třídě
- další části výuky probíhají ve třídě nebo školní dílně, popřípadě s obrazovým materiálem nebo odpovídajícími pomůckami ve třídě

V části **Sebeobsluha** se zaměřujeme na péči o vlastní osobu, tj. oblékání, obouvání, hygienické návyky, stolování a péči o okolní prostředí, tj. udržování pořádku a čistoty.

V části **Práce s drobným materiálem** se žáci učí základním manuálním zručnostem a pracovním dovednostem a návykům.

V části **Práce montážní a demontážní** si žáci osvojují základní dovednosti při práci se stavebnicemi a jednoduchými konstrukčními hrami.

V části **Pěstitelské práce** žáci nabývají vědomosti o přírodě, učí se rozlišovat základní druhy pěstovaných rostlin a k tomu potřebnému náradí.

V části **Práce v domácnosti** se žáci učí připravovat s dopomocí jednoduché pokrmy, osvojují si zásady správného stolování a základy úklidu.

8.7.2 CÍLOVÉ ZAMĚŘENÍ VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávání v této oblasti vede k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k :

- získání základních hygienických a sebeobslužných návyků
- rozvoji motoriky, získání základních manuálních zručností a pracovních dovedností
- vnímání radostných prožitků z pracovních činností, které pomáhají seberealizaci

- osvojení dovedností při používání a zacházení s pomůckami a drobným nářadím
- získání schopností obsluhovat základní domácí spotřebiče
- porozumění jednoduchým pracovním postupům
- poznání pracovních činností, které napomáhají vytváření možných zálib
- dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci

8.7.3 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Učitel:

Kompetence pracovní

- vede žáky ke zvládnutí základních hygienických návyků a sebeobslužných činností
- vede žáky k jednoduchým pracovním dovednostem
- napomáhá žákům ke zvládnutí jednoduchých pracovních postupů podle pokynů
- vštěpuje žákům hygienu, bezpečnost při práci a ochraně zdraví a ochraně životního prostředí

Kompetence sociální a personální

- rozvíjí u žáků schopnost spolupráce
- vede žáky k základním návykům společenského chování
- podporuje u žáků navazování vztahů s vrstevníky a respektování druhých lidí
- umožňuje žákům vnímat radostné prožitky z pracovních činností

Kompetence komunikativní

- učí žáky chápat jednoduché pokyny k provedení pracovního postupu

Kompetence k učení

- motivuje žáky k používání získaných dovedností v praktických situacích

8.7.4 UČEBNÍ OSNOVY PRACOVNÍ VÝCHOVA 1. – 10. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP Žák by měl:	Školní výstupy Žák by měl:	Učivo	Poznámky
Sebeobsluha (sebeobslužné činnosti)			
Zvládat základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti (oblékání, obouvání)	<ul style="list-style-type: none"> Nacvičovat a rozvíjet oblékání, svlékání, skládání a ukládání oděvů Nacvičovat zouvání a obouvání bot Procvičovat si správné používání hygienických pomůcek Upevňovat si základní 	<p style="text-align: center;">Sebeobslužné činnosti</p> <p>Svlékání a oblékání oděv Skládání a ukládání oděvu (např. pověsit bundu na háček)</p> <p>Zouvání a obouvání bot</p> <p style="text-align: center;">Osobní hygiena</p> <p>Hygienické pomůcky – kapesník, toaletní papír, hřeben, ručník, mýdlo, zubní kartáček a pastu... Použití WC, nočníku (splachování, mytí rukou po WC)</p>	

	hygienické návyky	<p>Mytí rukou před a po jídle</p> <p>Mytí ovoce a zeleniny před použitím</p>	
Dodržovat klid a čistotu při stravování	<ul style="list-style-type: none"> • Nacvičovat správné sezení u jídla • Nacvičovat správné žvýkání a kousání jídla a potravin • Procvičovat správnou techniku požívání tekutin • Osvojovat si správné stolování a samostatnost při jídle 	<p>Stolování</p> <p>Správné sezení u stolu</p> <p>Používání tácků a ubrousků (prostírání)</p> <p>Pití z hrnečku</p> <p>Pití slámkou</p> <p>Kultura stolování</p>	
Umět používat příbor	<ul style="list-style-type: none"> • Nacvičovat správné používání lžice, celého příboru 	<p>Správné držení lžice, příboru</p> <p>Bezpečné zacházení s příborem</p>	
Udržet pořádek ve svých věcech a ve svém okolí	<ul style="list-style-type: none"> • Nacvičit udržování pořádku ve svém okolí 	<p>Péče o okolní prostředí</p> <p>Utírání pachu</p> <p>Úklid ve třídě</p> <p>Nácvik zametání</p> <p>Výzdoba třídy</p>	<p>tabule, lavice</p> <p>třída, chodník</p>

	<ul style="list-style-type: none"> Nacvičovat udržování pořádku ve svých věcech 	Ukládání věcí na určené místo	
		Pořádek v pouzdře, aktovce	
Práce s drobným materiálem			
Zvládnout základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	<ul style="list-style-type: none"> Seznámit se se základními manuálními dovednostmi při práci s jednoduchými materiály a pomůckami Nacvičovat třídění drobného materiálu 	Práce s různým materiálem (např. různé druhy papíru, textilu, přírodnin, modelovací hmota, atd.)	korále, kostky, přírodniny (šišky, kamínky, kaštiny, ořechy..)
Vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů Práce s různým materiálem	<ul style="list-style-type: none"> Seznámit se s jednoduchými postupy pro vytváření předmětů z tradičních a netradičních materiálů 	Práce s různým materiálem (např. sněh, modelovací hmoty, papír, textil, přírodniny..)	
Pracovat podle slovního návodu	<ul style="list-style-type: none"> Nacvičovat práci dle slovního pokynu 	Práce podle slovního pokynu	
Udržovat pracovní místo v čistotě	<ul style="list-style-type: none"> Osvojovat si základy úklidu 	Péče o okolní prostředí (např. utírání lavice, zemetání, ukládání věcí na dané místo, pořádek v pouzdře, aktovce..)	

Práce montážní a demontážní			
Zvládnout elementární dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstruktivními hrami	<ul style="list-style-type: none"> Seznámit se s jednoduchými stavebnicemi a konstruktivními hrami Procvičovat a upevňovat si dovednosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstruktivními hrami 	<p>Stavebnice a konstruktivní hry (např. puzzle, kostky, vkládačky..)</p> <p>Stavíš, stavím, stavíme (např. sestavování podle fantazie, jednoduchých pokynů, návodů..)</p>	společná práce dětí
Pěstitecké práce			
Provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích	<ul style="list-style-type: none"> Pozorovat přírodu v ročních obdobích Rozvíjet poznatky o proměnách přírody v ročních obdobích 	<p>Roční období</p> <p>Jaro, léto, podzim, zima - to je celý rok.. (např. přiřazování typických symbolů, událostí k danému období..)</p>	obrazový materiál, vycházky
Pěstovat, ošetřovat a pečovat o nenáročnou pokojovou i užitkovou rostlinu	<ul style="list-style-type: none"> Seznámit se se základními podmínkami pro pěstování rostlin Procvičovat si péči o 	<p>Rostliny v bytě a na zahradě (např. pěstování rostlin v bytě, na zahradě, klíčení rostlin, koutek živé přírody..)</p> <p>Péče o rostliny</p>	

	rostliny	(např. zalévání rostlin, utrnutí suchých listů, dát řezanou květinu do vody, výměna vody..)	
Používat podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky a náčiní	<ul style="list-style-type: none"> Rozlišit základní druhy náčiní a pomůcek Nacvičovat a upevňovat práce s jednoduchým zahradním náčiním 	<p>Zahradní náčiní (např. hrábě, motyka..)</p> <p>Práce se zahradním náčiním</p>	<p>obrazový materiál, vycházka, pozorování z okna třídy</p> <p>pískoviště</p>
Dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci na zahradě	<ul style="list-style-type: none"> Upevňovat zásady BOZP 	<p>Bezpečnost práce (např. bezpečné zacházení s pracovním náčiním, hygiena při práci na zahradě..)</p>	
Práce v domácnosti			
Provádět drobné domácí práce – základní úklid, mytí nádobí, mytí podlahy	<ul style="list-style-type: none"> Osvojovat si a nacvičovat základy drobných domácích prací Upevňovat si základy drobných domácích prací 	<p>Drobné domácí práce (např. základní úklid, mytí nádobí, podlahy, praní drobného prádla...)</p>	
Prostříhat stůl pro běžné stolování	<ul style="list-style-type: none"> Pocvičovat jednoduché prostírání stolu 	<p>Stolování (např. Prostírání a úklid stolu, chování při stolování...)</p> <p>Používání lžice, příboru, prostírání</p>	

<p>Zvládnout nákup a uložení základních potravin</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nacvičovat si nakupování s dopomocí dospělé osoby, asistenta • Nacvičovat si ukládání základních potravin 	<p>Nákup a skladování základních potravin</p> <p>(např. skladování mléčných výrobků, ovoce a zeleniny..)</p>	<p>námětová hra na obchod</p> <p>lednice, sklep, kuchyně</p>
<p>Připravit jednoduchý pokrm podle pokynů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nacvičovat a procvičovat si přípravu jednoduchých pokrmů s dopomocí podle pokynů 	<p>Příprava pokrmů</p> <p>(např. studené, teplé nápoje...)</p>	<p>otevření jogurtu, nasypání granka do vlažného mléka, příprava sirupu, ovocného nápoje</p>
<p>Dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci v domácnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Upevňovat si zásady BOZP 	<p>Bezpečnost práce při práci v domácnosti</p>	